



EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 9. 2015
COM(2015) 451 final

2015/0209 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o zavedení dočasných opatření v oblasti mezinárodní ochrany v prospech Talianska,
Grécka a Maďarska**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Európska migračná agenda

Európska komisia predložila 13. mája 2015 komplexnú európsku migračnú agendu¹, v ktorej sa na jednej strane uvádzajú okamžité opatrenia, ktoré Komisia navrhne v reakcii na krízovú situáciu v oblasti Stredozemného mora, a na strane druhej strednodobé a dlhodobé iniciatívy, ktoré treba prijať na zabezpečenie štrukturálnych riešení v záujme lepšieho zvládania migrácie vo všetkých jej aspektoch.

Komisia oznámila, že ako súčasť týchto okamžitých opatrení do konca mája navrhne mechanizmus na spustenie núdzového reakčného systému podľa článku 78 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). V agende sa uznáva, že azylové systémy členských štátov v súčasnosti čelia nebývalému tlaku a ich prijímacie a vybavovacie kapacity už v dôsledku vysokého počtu migrantov prichádzajúcich najmä do členských štátov v prvej línii dosiahli svoje hranice. V agende sa oznámilo, že návrh na uplatnenie článku 78 ods. 3 bude zahŕňať dočasný distribučný systém pre osoby, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, aby sa zabezpečila spravodlivá a vyvážená účasť všetkých členských štátov na tomto spoločnom úsilí. Do prílohy k agende bol začlenený distribučný kľúč založený na kritériách uvedených v danej prílohe (HDP, počet obyvateľov, miera nezamestnanosti a počet žiadateľov o azyl a presídlených utečencov v minulosti).

V agende sa zdôraznilo, že rýchla reakcia, ktorá sa prijme ako odpoveď na súčasnú krízu v oblasti Stredozemného mora, musí slúžiť ako vzor, ako by mala EÚ reagovať na budúce krízy bez ohľadu na to, ktorá časť spoločných vonkajších hraníc od východu na západ i od severu na juh sa ocitne pod tlakom.

1.2. Uplatnenie článku 78 ods. 3 zmluvy v prípade Talianska, Grécka a Maďarska

V článku 78 ods. 3 zmluvy sa ako súčasť spoločnej politiky v oblasti azylu stanovuje osobitný právny základ na riešenie núdzových situácií. Umožňuje Rade, aby na základe návrhu Európskej komisie a po porade s Európskym parlamentom prijala dočasné opatrenia v prospech členského štátu, prípadne členských štátov čeliacich núdzovej situácii v dôsledku náhleho prilevu štátnych príslušníkov tretích krajín do jedného alebo viacerých členských štátov. Dočasné opatrenia uvedené v článku 78 ods. 3 majú výnimočný charakter. Môžu sa uplatniť len vtedy, ak sa dosiahne určitá hranica naliehavosti a závažnosti problémov, ktoré v azylovom systéme daného členského štátu (členských štátov) vzniknú v dôsledku náhleho prilevu štátnych príslušníkov tretích krajín.

Európska migračná agenda, vyhlásenia Európskej rady v apríli a júni 2015¹ a uznesenie Európskeho parlamentu² predložené v súvislosti s tragickými udalosťami v Stredozemnom mori sa zhodujú v tom, že členské štáty v prvej línii sú konfrontované so špecifickými a naliehavými potrebami, a v tom, že je nevyhnutné posilniť vnútornú solidaritu a navrhnúť konkrétne opatrenia na podporu najviac postihnutých členských štátov.

¹ Mimoriadne zasadnutie Európskej rady (23. apríla 2015), vyhlásenie, EUCO 18/15. Zasadnutie Európskej rady (25. – 26. júna 2015), závery Rady, EUCO 22/15.

² P8_TA(2015)0176, 28. apríla 2015.

Rada sa 20. júla 2015 zhodla na spoločnom prístupe v rámci návrhu rozhodnutia o vytvorení dočasného a mimoriadneho mechanizmu premiestnenia osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka do iných členských štátov³. Vzhľadom na osobitnú situáciu členských štátov bolo v rovnaký deň na zasadnutí Rady konsenzom prijaté vyhlásenie zástupcov vlád členských štátov o premiestnení 40 000 osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Grécka a Talianska. V priebehu dvoch rokov sa premiestni 24 000 osôb z Talianska a 16 000 osôb z Grécka.

Od uvedenej dohody sa situácia s migrantmi v strednom a východnom Stredozemí zhoršila. Prúdy migrantov a utečencov sa v priebehu letných mesiacov viac ako zdvojnásobili, čo podnietilo spustenie nového mechanizmu núdzového premiestnenia s cieľom zmierniť tlak, ktorému čelí Taliansko, Grécko a Maďarsko. Štatistické údaje o počtoch neregulárnych vstupov štátnych príslušníkov tretích krajín na územie členských štátov od 1. januára do 31. júla 2015, a to vrátane osôb, v prípade ktorých sa zdá, že jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, potvrdzujú nasledujúce migračné tlaky v Taliansku a Grécku a vykresľujú následné pohyby naprieč Európou cez maďarsko-srbskú hranicu, ktoré vytvárajú mimoriadne tlaky v Maďarsku.

Podľa údajov agentúry Frontex za obdobie od 1. januára do 30. augusta 2015 sú trasy vedúce stredným a východným Stredozemím a západným Balkánom hlavnými oblasťami, cez ktoré dochádza k neregulárnemu prekročeniu hranice do EÚ a ktoré predstavujú 99 % z celkového počtu neregulárnych prekročení hraníc EÚ. Údaje agentúry Frontex takisto názorne ukazujú, že trasa cez západný Balkán teraz predstavuje viac ako 30 % z celkového počtu neregulárnych prekročení hraníc doteraz zistených v roku 2015, pričom prevažná väčšina osôb, ktoré vstúpili do EÚ, prekročila vonkajšiu hranicu Grécka. Väčšina osôb, ktoré prichádzajú trasou cez stredné Stredozemie, sú migranti zo Sýrie a z Eritrey, v prípade ktorých je podľa údajov Eurostatu za prvý štvrťrok 2015 miera uznávania potreby medzinárodnej ochrany v konaní na prvom stupni viac ako 75 %. Podobne aj väčšina migrantov, ktorí prichádzajú trasou východným Stredozemím a trasou cez západný Balkán, pochádzajú zo Sýrie a z Afganistanu.

V júli a auguste sa dramaticky zhoršila situácia pozdĺž hranice vo východnom Stredozemí, kde bolo zistených 137 000 neregulárnych migrantov, ktorí do Grécka vstúpili cez ostrovy v severovýchodnej časti Egejského mora a Dodekanézske ostrovy (najmä Kos a Lesbos) a cez grécko-tureckú hranicu. Rovnako aj Taliansko bolo svedkom príchodu viac ako 42 000 neregulárnych migrantov cez stredné Stredozemie a Maďarsko zaznamenalo v rovnakom období prechod 78 472 nelegálnych migrantov cez maďarsko-srbskú hranicu.

V období od 1. januára do 31. júla 2015 Grécko prijalo 7 475 žiadostí o medzinárodnú ochranu. V porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2014 (5 740) to predstavuje zvýšenie počtu žiadostí o 30 %. Počas rovnakého obdobia Taliansko prijalo 39 183 žiadostí o medzinárodnú ochranu a Maďarsko prijalo 98 072 žiadostí, čo v porovnaní s rokom 2014 predstavuje zvýšenie o 27 % (30 755) v prípade Talianska a o 1 290 % (7 055) v prípade Maďarska.

Zmena v demografickom zložení národností prichádzajúcich cez západný Balkán smerom do Maďarska od začiatku roka 2015 a výrazné zvýšenie počtu migrantov počas letných mesiacov signalizujú novú núdzovú situáciu, ktorá zodpovedá kritériám podľa článku 78 ods. 3. Výrazné zvýšenie počtu migrantov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi Sýrie, touto trasou naznačuje, že prúdy prichádzajúcich osôb s najväčšou pravdepodobnosťou budú potrebovať medzinárodnú ochranu. Prudký nárast počtu migrantov počas krátkeho časového obdobia takisto obmedzil schopnosť Maďarska vytvoriť dostatočné zdroje pre kapacity na prijímanie migrantov a azylové postupy, ktoré by uspokojili súčasný dopyt. Komisia v dôsledku toho

³ 3405. Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci – dokument Rady 11097/15.

poskytla Maďarsku núdzovú pomoc z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu a Fondu pre vnútornú bezpečnosť. Napriek naliehavej potrebe poskytnúť pomoc prevládajú pokračujúce pohyby do Rakúska a Nemecka, pričom pre väčšinu migrantov, ktorí uprednostňujú nepokračovať vo svojej žiadosti alebo nežiadajú o medzinárodnú ochranu v Maďarsku, sa z Maďarska stala tranzitná krajina. Podobné migračné tendencie možno pozorovať v Grécku aj Taliansku. Ďalšie opatrenie na premiestnenie z týchto troch členských štátov ako také je opodstatnené pokračujúcimi migračnými tlakmi, ktorým čelia všetky tri členské štáty, a skutočnosťou, že väčšina osôb prichádzajúcich na vonkajšie hranice EÚ hľadá ochranu inde vzhľadom na náročné prostredia, s ktorými sa stretávajú po príchode do Talianska, Grécka a Maďarska.

Zemepisná poloha Talianska a Grécka a prebiehajúce konflikty v regióne v ich bezprostrednom susedstve stále spôsobujú, že budú v blízkej budúcnosti v dôsledku nebyvalého prílivu migrantov na ich územia, ktorý podľa očakávaní nepoľaví, zraniteľnejšie než ostatné členské štáty. Tieto externé faktory zvýšeného migračného tlaku ešte vyhrocujú k existujúcim štrukturálnym nedostatkom v ich azylových systémoch, čím ešte viac oslabujú ich schopnosť vysporiadať sa s touto naliehavou situáciou primeraným spôsobom.

Súčasná migračná situácia v Taliansku a Grécku je preto v rámci EÚ jedinečná a tlak na ich kapacity na vybavovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu a na zabezpečenie primeraných podmienok prijatia a integračných perspektív osobám, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, si vyžaduje, aby všetky ostatné členské štáty prejavili svoju solidaritu.

Komisia bude naďalej pozorne monitorovať vývoj migračných tokov v prípade všetkých členských štátov. Podobné opatrenia preto v budúcnosti bude možné uplatňovať vo vzťahu k tým členským štátom, ktoré sa môžu ocitnúť v núdzovej situácii v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín. Predovšetkým sa to týka budúcich možných opatrení v prípade, že by sa ďalej zhoršila situácia na východe Ukrajiny.

Inštitúcie EÚ a kľúčové subjekty už vyjadrili široké spektrum svojich názorov na túto tému. Európska rada sa vo svojom vyhlásení z 23. apríla 2015 zaviazala zvážiť možnosti organizovania núdzového premiestnenia medzi všetkými členskými štátmi na základe dobrovoľnosti. Európsky parlament vo svojom uznesení z 28. apríla 2015 vyzval Radu, aby vážne zvážila možnosť uplatnenia článku 78 ods. 3 zmluvy.

Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov⁴ vyzval EÚ, aby sa zaviazala vytvoriť nástroje solidarity v rámci EÚ, ktoré podporia najmä Grécko a Taliansko, vrátane premiestnenia sýrskych utečencov zachránených na mori do rozličných krajín Európy, a to na základe spravodlivého distribučného systému. Aj zástupcovia sektora mimovládnych organizácií vyjadrili svoje názory na otázky premiestnenia osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu⁵.

2. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

2.1. Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Cieľom návrhu je stanoviť dočasné opatrenia v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska, Grécka a Maďarska, aby sa mohli efektívnym spôsobom vysporiadať so súčasným

⁴ Návrhy UNHCR na riešenie súčasného a budúceho prílevu žiadateľov o azyl, utečencov a migrantov do Európy po mori z marca 2015 sú dostupné na adrese: <http://www.refworld.org/docid/55016ba14.html>.

⁵ Pozri napríklad desaťbodový plán Európskej rady pre utečencov a emigrantov na predchádzanie úmrtiam na mori z 23. apríla 2015 dostupný na adrese: www.ecre.org.

výrazným prílevom štátnych príslušníkov tretích krajín na ich územia, ktorý vytvára tlak na ich azylové systémy.

Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí predstavujú dočasnú výnimku z kritéria stanoveného v článku 13 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 604/2013 a z procesných krokov stanovených v článkoch 21, 22 a 29 uvedeného nariadenia vrátane lehôt. Právne a procesné záruky stanovené v nariadení (EÚ) č. 604/2013 vrátane práva na účinný prostriedok nápravy sa na žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje toto rozhodnutie, neprestávajú uplatňovať.

V súlade s článkom 78 ods. 3 musia byť opatrenia, ktoré môžu byť prijaté v prospech členského štátu, dočasné. S cieľom zabezpečiť, aby prijaté opatrenia mali skutočný dosah v praxi a aby poskytovali Taliansku, Grécku a Maďarsku skutočnú podporu pri zvládaní prílevu migrantov, by trvanie týchto opatrení zároveň nemalo byť príliš krátke. Preto sa navrhuje, aby sa dočasné opatrenia stanovené v tomto návrhu uplatňovali počas obdobia 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia.

Dočasné opatrenia stanovené v tomto návrhu sa týkajú v prvom rade premiestnenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu, v ktorých prípade sa *prima facie* javí, že jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska, Grécka a Maďarska do ostatných členských štátov.

Zodpovednosť za posúdenie žiadosti osoby, ktorá má byť premiestnená, prejde na ostatné členské štáty vymedzené v návrhu ako „členské štáty premiestnenia“. Posúdenie žiadosti sa bude vykonávať podľa pravidiel stanovených v smernici 2011/95/EÚ a smernici 2005/85/ES, a od 20. júla 2015 v smernici 2013/32/EÚ, ktorá nahradí smernicu 2005/85/ES. Podmienky prijímania sa budú zabezpečovať podľa pravidiel stanovených v smernici 2003/9/ES a od 20. júla 2015 v smernici 2013/33/EÚ, ktorá nahradí smernicu 2003/9/ES.

Pokiaľ ide o žiadateľov, ktorí majú byť premiestnení z Talianska, v návrhu sa stanovuje kvantitatívny cieľ 15 600, v prípade žiadateľov, ktorí majú byť premiestnení z Grécka 50 400, a v prípade žiadateľov, ktorí majú byť premiestnení z Maďarska 54 000, pričom prílohy k návrhu obsahujú tri distribučné kľúče vymedzujúce počet žiadateľov, ktorí sa majú z Talianska, Grécka a Maďarska premiestniť do ostatných členských štátov. Toto rozdelenie medzi Talianskom, Gréckom a Maďarskom sa zakladá na ich podieloch na celkovom počte neregulárnych prekročení hraníc osobami, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, v Taliansku, Grécku a Maďarsku. Zohľadňuje takisto prudké zvýšenie počtu neregulárnych prekročení hranice v Maďarsku v priebehu roka 2015, a to najmä v júli a v auguste, v Grécku počas júla a augusta 2015, ako aj ich neustále vysoký počet v Taliansku v júli a auguste tohto roka. Navrhuje sa, aby sa Taliansko, Grécko a Maďarsko samy ako členské štáty premiestnenia na opatreniach nepodieľali. Celkový počet 120 000 žiadateľov, ktorí by sa mali premiestniť z Talianska, Grécka a Maďarska, zodpovedá približne 62 % celkového počtu osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu a ktoré neregulárne vstúpili na územie Talianska a Grécka v rozmedzí júla a augusta 2015 a na územie Maďarska v roku 2015. Konkrétne sa v prípade Maďarska navrhuje premiestnenie 54 000 žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Ku koncu júla tohto roka bolo v Maďarsku podaných 98 072 žiadostí. Opatrenie zamerané na premiestňovanie navrhnuté v tomto rozhodnutí teda predstavuje spravodlivé rozdelenie zaťaženia medzi Taliansko, Grécko a Maďarsko na jednej strane a ostatné členské štáty na strane druhej.

V návrhu sa stanovuje, že ak vo výnimočných prípadoch členský štát oznámi Komisii na základe náležite opodstatnených dôvodov zlučiteľných so základnými hodnotami Únie zakotvenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii, že dočasne nie je schopný úplne alebo sčasti sa zúčastňovať na premiestnení žiadateľov počas obdobia jedného roka, mal by namiesto toho poskytnúť finančný príspevok do rozpočtu EÚ vo výške 0,002 % HDP na pokrytie pomoci na podporu úsilia, ktoré všetky ostatné členské štáty vynakladajú na

zvládnutie krízovej situácie, a dôsledkov neúčasti tohto členského štátu na premiestnení. V prípade čiastočnej účasti na premiestnení by sa táto suma mala úmerne znížiť. Táto suma by sa mala prideliť ako pripísané príjmy do Fondu pre azyl, migráciu a integráciu.

Musí sa zabezpečiť, aby úroveň solidarity s členským štátom vystaveným osobitnému tlaku zostala nezmenená, pokiaľ ide o počet osôb, na ktoré sa vzťahuje premiestnenie. Preto by sa mali finančné prostriedky pridelené podľa distribučného kľúča, ktoré boli plánované pre ktorýkoľvek z členských štátov, ktorý podal oznámenie prijaté Komisiou, prerozdeliť medzi zvyšné členské štáty.

S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky premiestnenia v prípade, že sa jeden alebo viac členských štátov nezúčastňujú na premiestnení žiadateľov, mali by sa Komisii zveriť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie. Na prerozdelenie plánovaného počtu žiadateľov, ktorí boli pridelení podľa distribučného kľúča členskému štátu, resp. členským štátom, ktoré sa nezúčastňujú na premiestnení, medzi zvyšné členské štáty, vzhľadom na značné dôsledky prerozdelenia by sa mal použiť postup preskúmania podľa článku 2 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Rozsah postupu premiestnenia stanoveného v tomto rozhodnutí je obmedzený v dvoch smeroch.

Po prvé, navrhuje sa, aby sa toto rozhodnutie uplatňovalo len na žiadateľov, ktorí *prima facie* jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu. Takíto žiadatelia sa v tomto návrhu vymedzujú ako žiadatelia so štátnou príslušnosťou, v prípade ktorej je priemerná miera uznávania potreby medzinárodnej ochrany na úrovni EÚ stanovená Eurostatom vyššia než 75 %.

Po druhé, navrhuje sa, aby sa toto rozhodnutie uplatňovalo iba na tých žiadateľov, v prípade ktorých by v súlade s kritériami prevzatia vymedzenými v nariadení (EÚ) č. 604/2013 v zásade mali byť zodpovednými členskými štátmi Taliansko, Grécko alebo Maďarsko. Tým sa zaručí, aby sa nariadenie (EÚ) č. 604/2013 neprestávalo uplatňovať na tých žiadateľov nachádzajúcich sa v Taliansku, Grécku a Maďarsku, medzi nimi aj žiadateľov s mierou uznávania potreby medzinárodnej ochrany viac ako 75 %, pri ktorých jedno z objektívnych kritérií stanovených v uvedenom nariadení (napr. prítomnosť rodinných príslušníkov v inom členskom štáte) naznačuje, že zodpovedný je iný členský štát. Títo žiadatelia budú preto presunutí do ostatných členských štátov na základe uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 604/2013, a nie v rámci dočasných opatrení stanovených v tomto návrhu. Zároveň sa nariadenie (EÚ) č. 604/2013 bude naďalej uplatňovať aj na osoby, ktoré neboli premiestnené v rámci tohto systému a ktoré ostatné členské štáty môžu poslať späť do Talianska alebo Maďarska. Pokiaľ ide o posledne menovanú skutočnosť, situácia je odlišná v prípade Grécka, kde je *status quo* také, že členské štáty na základe vykonávania rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci M. S. S./Belgicko a Grécko nasledovaného rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie vo veci N. S./Spojené kráľovstvo, ktoré potvrdili existenciu systémových nedostatkov azylového konania a podmienok prijímania žiadateľov o azyl v Grécku, pozastavili presuny v rámci dublinského systému do Grécka.

Aby sa zabezpečil rýchly presun dotknutých osôb do členského štátu premiestnenia, v návrhu sa stanovuje jednoduchý postup premiestnenia. Na účely vykonávania tohto rozhodnutia

každý členský štát určí národné kontaktné miesto a oznámi ho ostatným členským štátom a Európskemu podpornému úradu pre azyl (EASO).

Členské štáty pravidelne uvedú počet žiadateľov, ktorí môžu byť okamžite premiestnení na ich územie. Taliansko, Grécko a Maďarsko s podporou úradu EASO a prípadne styčných úradníkov členských štátov na uvedenom základe určia jednotlivých žiadateľov, ktorí by mohli byť premiestnení do ostatných členských štátov. Pritom treba uprednostniť zraniteľných žiadateľov. Po vyjadrení súhlasu členského štátu premiestnenia musí Taliansko, Grécko alebo Maďarsko potom prijať oficiálne rozhodnutie o premiestnení žiadateľa a oznámiť ho žiadateľovi. V návrhu sa uvádza, že žiadatelia, ktorým v súlade s povinnosťami stanovenými v článku 9 nariadenia (EÚ) č. 603/2013 musia byť odobraté odtlačky prstov, nesmú byť premiestnení, kým sa im odtlačky prstov neodoberú. V návrhu sa tiež špecifikuje, že členské štáty si ponechajú právo odmietnuť premiestnenie žiadateľa, ak existujú obavy o národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok. V návrhu sa stanovuje, že všetky procesné kroky sa musia čo najskôr vykonať a že v každom prípade je potrebné, aby sa presun žiadateľa uskutočnil najneskôr do dvoch mesiacov od dátumu, keď členský štát premiestnenia oznámi počet žiadateľov, ktorí môžu byť rýchlo premiestnení, s možnosťou predĺženia v odôvodnených prípadoch o ďalšie dva týždne v prípade členského štátu premiestnenia alebo štyri týždne v prípade Talianska, Grécka alebo Maďarska v prípade odôvodnených praktických prekážok.

Popri premiestnení sa v návrhu stanovujú ďalšie opatrenia na podporu Talianska, Grécka a Maďarska na mieste. Konkrétne sa v návrhu stanovuje zvýšenie podpory poskytovanej Taliansku, Grécku a Maďarsku ostatnými členskými štátmi v rámci koordinácie zo strany úradu EASO a iných príslušných agentúr. Cieľom je pomôcť uvedeným trom členským štátom najmä pri preverkách a v počiatočných fázach vybavovania žiadostí, ako aj pri vykonávaní postupu premiestnenia stanoveného v tomto návrhu (predovšetkým poskytovanie informácií a osobitnej pomoci dotknutým osobám a praktické opatrenia na vykonávanie presunov).

Pre Taliansko a Grécko sa v návrhu takisto uvádza povinnosť, aby aktualizovali plán zahŕňajúci primerané opatrenia v oblasti azylu, prvého prijatia a návratu, ktoré zvýšia kapacitu, kvalitu a efektívnosť ich systémov v týchto oblastiach, ako aj opatrenia na zabezpečenie správneho uplatňovania tohto rozhodnutia, a pre Maďarsko sa v návrhu stanovuje povinnosť, aby takýto plán predložilo Komisii. V návrhu sa stanovuje, že Komisia za určitých okolností bude môcť pozastaviť uplatňovanie tohto rozhodnutia.

Návrh obsahuje osobitné záruky a povinnosti pre žiadateľov, ktorí podliehajú premiestneniu do iného členského štátu. V návrhu sa špecifikuje právo na informácie o postupe premiestnenia, právo byť informovaný o rozhodnutí o premiestnení, v ktorom musí byť presne uvedený členský štát premiestnenia, a právo na premiestnenie s rodinnými príslušníkmi do toho istého členského štátu premiestnenia. V návrhu sa tiež pripomína povinnosť pri rozhodovaní o členskom štáte premiestnenia v prvom rade zohľadňovať záujem dieťaťa. To znamená okrem iného povinnosť pre Taliansko, Grécko a Maďarsko, aby upozornili ostatné členské štáty, ak je žiadateľom, ktorý má byť premiestnený, maloletá osoba bez sprievodu, a aby spolu s členským štátom, ktorý prejaví záujem o premiestnenie tejto maloletej osoby, ešte pred uskutočnením premiestnenia zabezpečili posúdenie záujmu dieťaťa v súlade so všeobecným komentárom č. 14 (2013) Výboru OSN pre práva dieťaťa o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho záujmov⁶. V návrhu sa pripomínajú dôsledky akéhokoľvek sekundárneho pohybu žiadateľov o medzinárodnú ochranu alebo osôb pod medzinárodnou ochranou, na ktoré sa vzťahoval systém premiestnenia na základe v súčasnosti

⁶ http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

platných právnych predpisov EÚ, teda ak bez povolenia vstúpia na územie členského štátu iného, než je zodpovedný členský štát (v tomto prípade členský štát premiestnenia).

V návrhu sa pripomína, že Rada podľa článku 78 ods. 3 zmluvy môže na základe návrhu Komisie a po konzultácii s Európskym parlamentom prijať dočasné opatrenia v prospech členského štátu iného, než je Taliansko, Grécko a Maďarsko, ktorý by čelil podobnej núdzovej situácii v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín. Mohli by sa stať nevyhnutnosťou predovšetkým v prípade ďalšieho zhoršenia situácie na východe Ukrajiny. V návrhu sa stanovuje, že takéto opatrenia môžu prípadne zahŕňať pozastavenie plnenia povinností tohto členského štátu stanovených v tomto rozhodnutí.

V návrhu sa uvádza, že na opatrenia zamerané na premiestňovanie stanovené v tomto rozhodnutí sa bude vzťahovať finančná podpora z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) zriadeného nariadením (EÚ) č. 516/2014. Na tieto účely členské štáty premiestnenia dostanú na každého žiadateľa o medzinárodnú ochranu premiestneného z Talianska, Grécka a Maďarska podľa tohto rozhodnutia jednorazovú platbu vo výške 6 000 EUR. Táto finančná podpora sa bude realizovať pomocou postupov uvedených v článku 18 nariadenia (EÚ) č. 516/2014. Vzhľadom na náklady na presun sa v návrhu stanovuje, že Taliansko, Grécko a Maďarsko dostanú jednorazovú platbu 500 EUR na každú osobu premiestnenú z ich územia.

V návrhu sa vyžaduje, aby Komisia každých šesť mesiacov podala Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia, ako aj vykonávaní plánov založených na informáciách, ktoré poskytlo Taliansko, Grécko a Maďarsko.

V návrhu sa napokon uvádza, že toto rozhodnutie sa vzťahuje na osoby, ktoré vstúpia na územie Talianska, Grécka a Maďarska odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia. Rozhodnutie sa bude takisto uplatňovať na žiadateľov, ktorí vstúpili na územie uvedených členských štátov jeden mesiac pred nadobudnutím účinnosti tohto rozhodnutia.

2.2. Právny základ

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia Rady je článok 78 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

V súlade s ustanoveniami protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pripojeného k ZFEÚ sa Spojené kráľovstvo a Írsko nezúčastňujú na prijímaní navrhovaných opatrení Radou podľa tretej časti hlavy V ZFEÚ. Spojené kráľovstvo a Írsko môžu do troch mesiacov od predloženia návrhu alebo iniciatívy, prípadne kedykoľvek po ich prijatí oznámiť Rade, že si želajú podieľať sa na prijatí a uplatňovaní týchto navrhovaných opatrení.

V súlade s ustanoveniami protokolu č. 22 o postavení Dánska pripojeného k ZFEÚ sa Dánsko nezúčastňuje na prijímaní navrhovaných opatrení Radou podľa tretej časti hlavy V ZFEÚ. Dánsko môže kedykoľvek v súlade so svojimi ústavnými požiadavkami oznámiť ostatným členským štátom, že si želá v plnej miere uplatňovať všetky príslušné opatrenia prijaté na základe hlavy V ZFEÚ.

Európske spoločenstvo uzavrelo dohody s Islandom, Nórskom, Švajčiarskom a Lichtenštajnskom o ich pridružení k „dublinskému acquis/acquis Eurodac“ (nariadenie č. 343/2003 nahradené nariadením č. 604/2013 a nariadením č. 2725/2000, ktoré bude nahradené nariadením č. 603/2014). Tento návrh nerozvíja „dublinské acquis/acquis Eurodac“, a preto neexistuje povinnosť oznámiť Komisii v mene pridružených štátov, že prijímajú toto rozhodnutie, keď ho schváli Rada. Pridružené štáty sa však môžu rozhodnúť dobrovoľne sa zúčastňovať na dočasných opatreniach stanovených v tomto rozhodnutí.

2.3. Zásada subsidiarity

Hlava V ZFEÚ pod názvom Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti prenáša určité právomoci v týchto záležitostiach na Európsku úniu. Tieto právomoci sa musia vykonávať v súlade s článkom 5 Zmluvy o Európskej únii, teda v takom rozsahu a vtedy, ak ciele navrhovaného opatrenia nemôžu uspokojivo dosiahnuť členské štáty, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovaného opatrenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Európskej únie.

Opísaná núdzová situácia spôsobená náhlym prílevom štátnych príslušníkov tretích krajín v Taliansku, Grécku a Maďarsku vytvára značný tlak na ich azylové systémy a zdroje. V dôsledku toho môžu byť ovplyvnené ostatné členské štáty, a to vzhľadom na sekundárny pohyb týchto osôb z Talianska, Grécka a Maďarska do týchto štátov. Je zrejmé, že opatrenia jednotlivých členských štátov nemôžu uspokojivo reagovať na spoločné výzvy, ktorým v tejto oblasti čelia všetky členské štáty. Preto je v tejto oblasti nevyhnutné prijať opatrenia na úrovni EÚ.

2.4. Zásada proporcionality

Rozličné finančné a operačné opatrenia doteraz prijaté Európskou komisiou a úradom EASO na podporu azylových systémov Talianska, Grécka a Maďarska sa ukázali ako nedostatočné na riešenie súčasnej krízovej situácie v týchto troch členských štátoch. Vzhľadom na naliehavosť a závažnosť situácie spôsobenej opísaným prílevom migrantov rozhodnutie prijať v tejto súvislosti ďalšie opatrenia na úrovni EÚ neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa účinne riešiť situáciu. V návrhu sa konkrétne stanovuje premiestnenie 15 600 žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska, 50 400 takýchto žiadateľov z Grécka a 54 000 z Maďarska na územie ostatných členských štátov počas obdobia dvoch rokov. Na základe štatistických údajov za júl a august 2015 v prípade Talianska a Grécka a za všetky doterajšie mesiace roku 2015 v prípade Maďarska predstavuje počet premiestnených osôb v prípade Talianska, Grécka aj Maďarska rovnako 36 % z celkového počtu neregulárnych prekročení hraníc v Taliansku, Grécku aj Maďarsku.

Na zostávajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí podali alebo nepodali žiadosť o medzinárodnú ochranu, sa nebude systém premiestnenia vzťahovať a budú za nich naďalej zodpovedné Taliansko, Grécko a Maďarsko alebo štát, ktorý bol určený ako zodpovedný členský štát podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013. Zároveň je podpora poskytovaná členskými štátmi premiestnenia Taliansku, Grécku a Maďarsku spojená s tým, že uvedené tri členské štáty aktualizujú alebo predložia plány obsahujúce konkrétne opatrenia, ktoré majú Taliansko, Grécko a Maďarsko prijať, aby sa zabezpečilo, že po skončení uplatňovania postupu premiestnenia stanoveného v tomto návrhu budú ich azylové a migračné systémy lepšie vybavené na riešenie mimoriadne kritických situácií, a že Komisia bude monitorovať plnenie týchto plánov.

2.5. Dosah na základné práva

V dôsledku zavedenia dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska, Grécka a Maďarska budú chránené základné práva žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, stanovené v Charte základných práv EÚ (ďalej len „charta“).

Zámerom tohto rozhodnutia je chrániť právo na azyl a zabezpečiť ochranu pred vyhodením, ako sa stanovuje v článkoch 18 a 19 charty, a to najmä prostredníctvom zabezpečenia urýchleného prístupu dotknutých osôb k primeranému postupu pri poskytovaní medzinárodnej ochrany. Vďaka zabezpečeniu presunu dotknutých osôb do členského štátu, ktorý je schopný poskytnúť im vhodné podmienky prijatia a integračné perspektívy, má toto rozhodnutie okrem toho za cieľ zabezpečiť plné dodržiavanie práva na dôstojnosť a ochranu proti mučeniu

a neľudskému alebo ponížujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ako sa stanovuje v článkoch 1 a 4 charty. Toto rozhodnutie sa takisto zameriava na ochranu práv dieťaťa v súlade s článkom 24 charty a právo na jednotu rodiny v súlade s článkom 7 charty.

2.6. Vplyv na rozpočet

Tento návrh predstavuje dodatočné náklady pre rozpočet EÚ v celkovej výške 780 000 000 EUR.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o zavedení dočasných opatření v oblasti mezinárodní ochrany v prospech Talianska, Grécka a Maďarska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

keďže:

- (1) V súlade s článkom 78 ods. 3 zmluvy, ak sa jeden alebo viac členských štátov ocitne v núdzovej situácii v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín, môže Rada na návrh Komisie prijať dočasné opatrenia v prospech dotknutého, respektíve dotknutých členských štátov.
- (2) V súlade s článkom 80 zmluvy by sa politiky Únie v oblasti hraničných kontrol, azylu a prisťahovalectva a ich vykonávanie mali spravovať zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi a právne akty Únie prijaté v tejto oblasti musia obsahovať vhodné opatrenia na uplatnenie tejto zásady.
- (3) Najnovšia krízová situácia v oblasti Stredozemného mora podnietila inštitúcie Únie k tomu, aby okamžite uznali mimoriadne migračné toky v tomto regióne a vyzvali na prijatie konkrétnych opatrení solidarity s členskými štátmi v prvej línii. Konkrétne predložila Európska komisia na spoločnom zasadnutí ministrov zahraničných vecí a ministrov vnútra 20. apríla 2015 desaťbodový plán okamžitých opatrení, ktoré sa majú prijať v reakcii na túto krízu, medzi ktorými bol aj záväzok zvážiť možnosti mechanizmu núdzového premiestnenia.
- (4) Vo svojich záveroch z 23. apríla 2015 Európska rada okrem iného rozhodla o posilnení vnútornej solidarity a zodpovednosti a predovšetkým sa zaviazala zvýšiť núdzovú pomoc členským štátom v prvej línii a zvážiť možnosti organizovania núdzového premiestnenia medzi členskými štátmi na dobrovoľnom základe, ako aj rozmiestniť tímy Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO) v členských štátoch v prvej línii na účely spoločného vybavovania žiadostí o medzinárodnú ochranu vrátane evidencie a odberu odtlačkov prstov.
- (5) Vo svojom uznesení z 28. apríla 2015 Európsky parlament zdôraznil, že je potrebné, aby Únia pri reakcii na najnovšie tragické udalosti v oblasti Stredozemného mora vychádzala zo solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti a aby zintenzívnila svoje úsilie v tejto oblasti v prospech členských štátov, do ktorých či už z absolútneho alebo relatívneho hľadiska prúdi najvyšší počet utečencov a žiadateľov o medzinárodnú ochranu.
- (6) Európska rada na svojom zasadnutí 25. a 26. júna 2015 okrem iného rozhodla, že súbežne by sa mali rozvinúť tri kľúčové dimenzie: premiestnenie/presídlenie,

návrat/readmisia/reintegrácia a spolupráca s krajinami pôvodu a tranzitu. Európska rada sa vzhľadom na súčasnú núdzovú situáciu a záväzok posilniť solidaritu a zodpovednosť najmä dohodla na dočasnom a výnimočnom premiestnení 40 000 osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka do ostatných členských štátov počas dvoch rokov, pričom sa do premiestnenia zapoja všetky členské štáty. Vyzvala na urýchlené prijatie príslušného rozhodnutia Rady a dospela k záveru, že na tieto účely by sa členské štáty mali dohodnúť konsenzom na rozdelení takýchto osôb, pri ktorom sa zohľadní špecifická situácia členských štátov.

- (7) Špecifické situácie členských štátov vyplývajú najmä z migračných tokov v iných zemepisných regiónoch, ako je napríklad migračná trasa cez západný Balkán.
- (8) V roku 2014 boli viaceré členské štáty konfrontované s výrazným zvýšením celkového počtu migrantov vrátane žiadateľov o medzinárodnú ochranu prichádzajúcich na ich územie a v niektorých z nich táto situácia pretrvávala aj v prvých mesiacoch roku 2015. Viacerým členským štátom bola poskytnutá núdzová finančná pomoc Európskej komisie a operačná podpora úradu EASO s cieľom pomôcť im vyrovnáť sa s týmto zvýšením.
- (9) Vo svetle nedávnych tragických udalostí v Stredozemnom mori čelia spomedzi členských štátov, ktoré zaznamenávajú mimoriadny tlak, najmä Taliansko, Grécko a naposledy Maďarsko, nebývalým tokom migrantov, medzi nimi aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, prichádzajúcich na ich územie a vytvárajúcich značný tlak na ich migračné a azylové systémy.
- (10) Rada sa 20. júla 2015 zhodla na spoločnom prístupe v rámci návrhu rozhodnutia o vytvorení dočasného a mimoriadneho mechanizmu premiestnenia osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka do iných členských štátov. Vzhľadom na osobitnú situáciu členských štátov bolo v rovnaký deň na zasadnutí Rady konsenzom prijaté vyhlásenie zástupcov vlád členských štátov o premiestnení 40 000 osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Grécka a Talianska. V priebehu dvoch rokov sa premiestni 24 000 osôb z Talianska a 16 000 osôb z Grécka.
- (11) V priebehu posledných týždňov sa opäť prudko zvýšil migračný tlak na južnej vonkajšej hranici a na námorných hraniciach, pričom v dôsledku zvýšeného počtu migrantov prichádzajúcich do a z Grécka sa aj naďalej presúvali migračné toky zo stredného a východného Stredozemia trasou cez západný Balkán do Maďarska. Vzhľadom na túto situáciu by sa mali zabezpečiť ďalšie dočasné opatrenia na zmiernenie azylového tlaku z Talianska a Grécka, ako aj nové opatrenia v prospech Maďarska.
- (12) Podľa údajov Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach (Frontex) boli hlavnými oblasťami neregulárneho prekračovania hraníc Únie v prvých ôsmich mesiacoch roku 2015 trasy vedúce stredným a východným Stredozemím. Od začiatku tohto roka neregulárnym spôsobom vstúpilo do Talianska približne 116 000 migrantov (vrátane približne 10 000 neregulárnych migrantov, ktorí boli zaregistrovaní miestnymi orgánmi, ale ich ešte treba potvrdiť na základe údajov agentúry Frontex). Podľa zistení agentúry Frontex v máji a júni tohto roka došlo k 34 691 neregulárnym prekročeniam hraníc a v júli a auguste k 42 356 prekročeniam, čo predstavuje zvýšenie o 20 %. Prudké zvýšenie bolo zaznamenané v roku 2015 v Grécku, kam prišlo viac ako 211 000 neregulárnych migrantov (vrátane približne 28 000 neregulárnych migrantov, ktorí boli registrovaní miestnymi orgánmi, ale ich ešte

treba potvrdiť na základe údajov agentúry Frontex. Podľa zistení agentúry Frontex v máji a júni tohto roka došlo k 53 624 neregulárnym prekročeniam hraníc a v júli a auguste k 137 000 prekročeniam, čo predstavuje zvýšenie o 250 %). Počas prvých ôsmich mesiacov roka 2015 bolo v Maďarsku zistených viac ako 145 000 neregulárnych prekročení hranice (vrátane približne 3 000 neregulárnych migrantov, ktorí boli zaregistrovaní miestnymi orgánmi, ale ich ešte treba potvrdiť na základe údajov agentúry Frontex). V priebehu mája a júna tohto roka došlo k 53 624 neregulárnym prekročeniam hraníc a v priebehu júla a augusta k 78 472 prekročeniam, čo predstavuje zvýšenie o 150 %. Významný podiel na celkovom počte neregulárnych migrantov zaznamenaných v týchto regiónoch predstavovali migranti so štátnou príslušnosťou, ktorá podľa údajov Eurostatu spĺňa podmienky vysokej miery uznávania potreby medzinárodnej ochrany na úrovni Únie.

- (13) V Taliansku požiadalo podľa údajov Eurostatu a úradu EASO v období od januára do júla 2015 o medzinárodnú ochranu 39 183 osôb v porovnaní s 30 755 osobami v rovnakom období roku 2014 (ide teda o zvýšenie o 27 %). Podobný nárast počtu žiadostí bol zaznamenaný v Grécku, kde bolo žiadateľov 7 475 (nárast o 30 %). V porovnaní s rovnakým obdobím za rok 2014 Maďarsko čelilo veľmi prudkému zvýšeniu v prvej polovici roka 2015: v období od januára do júla 2015 požiadalo o medzinárodnú ochranu 98 072 osôb, pričom za rovnaké obdobie v roku 2014 to bolo 7 055 osôb. Zodpovedá to zvýšeniu o 1 290 %.
- (14) Doposiaľ boli prijaté mnohé opatrenia na podporu Talianska a Grécka v rámci migračnej a azylovej politiky, medzi nimi aj poskytnutie značnej núdzovej pomoci a operačnej podpory úradu EASO. Taliansko a Grécko boli druhým a tretím najväčším príjemcom finančných prostriedkov vyplatených počas obdobia 2007 – 2013 v rámci rámcového programu „Solidarita a riadenie migračných tokov“ (SOLID) a okrem toho dostali značné núdzové finančné prostriedky. Taliansko a Grécko zostanú aj v období rokov 2014 – 2020 naďalej hlavnými príjemcami prostriedkov z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF). Za obdobie rokov 2007 – 2013 dostalo Maďarsko z finančných prostriedkov na program SOLID 25,5 mil. EUR vrátane núdzovej pomoci a na obdobie rokov 2014 – 2020 dostane viac ako 64 mil. EUR z fondu AMIF a Fondu pre vnútornú bezpečnosť (hranice). Okrem toho už bola Maďarsku z oboch fondov poskytnutá značná núdzová pomoc v rokoch 2014 a 2015.
- (15) Z dôvodu pokračujúcej nestability a konfliktov v bezprostrednom susedstve Talianska a Grécka a následkov migračných tokov na Maďarsko je veľmi pravdepodobné, že na ich migračné a azylové systémy bude naďalej vyvíjaný významný a zvýšený tlak, pričom veľká časť migrantov môže potrebovať medzinárodnú ochranu. Dokazuje to naliehavú potrebu preukázať solidaritu s Talianskom, Gréckom a Maďarskom a doplniť doteraz prijaté opatrenia na ich podporu dočasnými opatreniami v oblasti medzinárodnej ochrany.
- (16) Je potrebné pripomenúť, že rozhodnutie z [dátum] o vytvorení dočasného a mimoriadneho mechanizmu premiestnenia osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka do ostatných členských štátov stanovuje povinnosť pre Taliansko a Grécko zabezpečiť štrukturálne riešenia mimoriadnych tlakov na ich azylové a migračné systémy, vytvorením stabilného a strategického rámca v oblasti reakcie na krízovú situáciu a urýchliť prebiehajúci proces reforiem v týchto oblastiach. Plány, ktoré majú na tieto účely predložiť Taliansko a Grécko, by mali byť upravené tak, aby zohľadňovali toto rozhodnutie. Rovnako Maďarsko by malo do dátumu nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia predložiť Komisii plán, ktorý by mal zahŕňať primerané opatrenia v oblasti azylu, prvého prijatia a návratu,

ktoré posilnia kapacitu a zvýšia kvalitu a efektívnosť jeho systému v týchto oblastiach, ako aj opatrenia na zabezpečenie náležitého vykonávania tohto rozhodnutia s cieľom umožniť mu po skončení uplatňovania tohto rozhodnutia lepšie zvládať možný zvýšený prílev migrantov na jeho územie.

- (17) Majúc na pamäti, že Európska rada sa dohodla na súbore navzájom prepojených opatrení, Komisii by sa mala zveriť právomoc v prípade potreby a po tom, ako sa dotknutému štátu poskytla možnosť prezentovať svoje stanovisko, pozastaviť uplatňovanie tohto rozhodnutia na obmedzený čas v prípadoch, ak Taliansko, Grécko alebo Maďarsko nedodržia svoje záväzky v tejto oblasti.
- (18) Ak by podobnej núdzovej situácii v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín čelil ktorýkoľvek členský štát, môže Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom prijať dočasné opatrenia v prospech dotknutého členského štátu na základe článku 78 ods. 3 zmluvy.
- (19) Tieto opatrenia môžu prípadne zahŕňať pozastavenie plnenia povinností tohto členského štátu stanovených v tomto rozhodnutí. Skutočnosť, že Maďarsko neprijalo žiadne záväzky podľa rozhodnutia o vytvorení dočasného a výnimočného mechanizmu premiestnenia osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka do iných členských štátov prijatého [dátum] 2015, sa riadne zohľadňuje a nie je preto potrebné, aby bolo v tomto rozhodnutí formálne pozastavená jeho účasť podľa článku 9 uvedeného rozhodnutia.
- (20) V súlade s článkom 78 ods. 3 zmluvy by plánované opatrenia v prospech Talianska, Grécka a Maďarska mali byť dočasnej povahy. Obdobie 24 mesiacov je primerané na zabezpečenie toho, aby opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí mali skutočný účinok, pokiaľ ide o podporu Talianska, Grécka a Maďarska pri zvládaní významných migračných tokov na ich území.
- (21) Opatrenia o premiestnení z Talianska, Grécka a Maďarska stanovené v tomto rozhodnutí predstavujú dočasnú výnimku z pravidla stanoveného v článku 13 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013⁷, podľa ktorého by Taliansko, Grécko a Maďarsko inak boli zodpovedné za preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu na základe kritérií stanovených v kapitole III uvedeného nariadenia, ako aj dočasnú výnimku z procesných krokov, vrátane lehôt, stanovených v článkoch 21, 22 a 29 uvedeného nariadenia. Ostatné ustanovenia nariadenia (EÚ) č. 604/2013 vrátane vykonávacích predpisov stanovených v nariadení Komisie (ES) č. 1560/2003 a vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 118/2014 sú naďalej uplatniteľné vrátane v nich obsiahnutých pravidiel o povinnosti odovzdávajúcich členských štátov hradiť náklady potrebné na presun žiadateľa do členského štátu premiestnenia a pravidiel o spolupráci týkajúcej sa presunu medzi členskými štátmi, ako aj o prenose informácií cez elektronickú komunikačnú sieť Dublinet. Z tohto rozhodnutia tiež vyplýva výnimka zo súhlasu žiadateľa o medzinárodnú ochranu podľa článku 7 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 516/2014.⁸

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 31).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 516/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl, migráciu a integráciu, a ktorým sa mení rozhodnutie Rady 2008/381/ES a rušia rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 573/2007/ES a č. 575/2007/ES a rozhodnutie Rady 2007/435/ES (Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 168).

- (22) Opatreniami zameranými na premiestnenie sa členské štáty nezabávajú povinnosti v plnej miere uplatňovať ustanovenia nariadenia (EÚ) č. 604/2013 vrátane ustanovení týkajúcich sa zlúčenia rodiny, osobitnej ochrany maloletých osôb bez sprievodu a diskrečnej doložky o humanitárnych dôvodoch.
- (23) Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia o žiadostiach o azyl na vnútroštátnej úrovni, muselo sa prijať rozhodnutie týkajúce sa kritérií, ktoré sa majú uplatniť pri rozhodovaní o tom, ktorí žiadatelia sa majú z Talianska, Grécka a Maďarska premiestniť a aký má byť ich počet. Predpokladá sa jasný a funkčný systém, ktorý vychádza z limitu priemernej miery rozhodnutí o poskytnutí medzinárodnej ochrany v konaniach na prvom stupni na úrovni Únie podľa definície Eurostatu z celkového počtu rozhodnutí o žiadostiach o medzinárodnú ochranu prijatých na prvom stupni na úrovni Únie, ako sa uvádza v najnovších dostupných štatistikách. Tento limit by na jednej strane mal v maximálnej možnej miere zabezpečiť, aby všetci žiadatelia, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, mohli svoje práva na ochranu v členskom štáte premiestnenia využívať v plnej miere a čo najskôr. Na druhej strane by mal v maximálnej možnej miere zabrániť tomu, aby žiadatelia, ktorí pravdepodobne dostanú zamietavé rozhodnutie o svojej žiadosti, boli premiestnení do iného členského štátu a aby sa im tak neoprávnene predĺžil pobyt v Únii. V tomto rozhodnutí by sa na základe najnovších dostupných a za posledný štvrtý rok aktualizovaných údajov Eurostatu použil limit 75 %.
- (24) Dočasné opatrenia sú určené na zmiernenie značného azylového tlaku, ktorému je vystavené Taliansko, Grécko a Maďarsko, a to najmä premiestnením významného počtu žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu a ktorí vstúpia na územie Talianska, Grécka a Maďarska po dni, keď toto rozhodnutie nadobudne účinnosť. Na základe celkového počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí v roku 2015 neregulárne vstúpili na územie Talianska, Grécka a Maďarska, a počtu tých, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, by sa malo z Talianska, Grécka a Maďarska premiestniť celkovo 120 000 žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu. Tento počet zodpovedá približne 62 % celkového počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu a ktorí v júli a auguste 2015 neregulárne vstúpili na územie Talianska a Grécka a za doterajšie obdobie roka 2015 na územie Maďarska. Opatrenie týkajúce sa premiestnenia navrhnuté v tomto rozhodnutí predstavuje vzhľadom na celkové dostupné údaje o neregulárnom prekračovaní hraníc v roku 2015 spravodlivé rozdelenie zaťaženia medzi Taliansko, Grécko a Maďarsko na jednej strane a ostatné členské štáty na strane druhej. Na základe porovnania týchto údajov medzi Talianskom, Gréckom a Maďarskom by 13 % týchto žiadateľov malo byť premiestnených z Talianska, 42 % z Grécka a 45 % z Maďarska.
- (25) Premiestnenie žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, by sa malo uskutočniť na základe distribučného kľúča uvedeného v prílohe I, II a III. Navrhovaný distribučný kľúč by mal byť založený na a) počte obyvateľov (40 % váhy), b) celkovom HDP (40 % váhy), c) priemernom počte žiadostí o azyl na milión obyvateľov za obdobie rokov 2010 – 2014⁹ (10 % váhy s 30 % limitom vplyvu obyvateľstva a HDP na kľúč, aby sa predišlo neúmernému vplyvu tohto kritéria na celkové rozdelenie) a d) miery nezamestnanosti (10 % váhy s 30 % limitom vplyvu obyvateľstva a HDP na kľúč, aby sa predišlo neúmernému vplyvu tohto kritéria na celkové rozdelenie). Distribučný kľúč uvedený v prílohe I, II a III k tomuto

⁹

V prípade Chorvátska sa berie do úvahy obdobie rokov 2013 – 2014.

rozhodnutiu zohľadňuje skutočnosť, že členské štáty, z ktorých sa premiestnenie uskutoční, by sa samy nemali zúčastňovať na opatreniach ako členské štáty premiestnenia.

- (26) Ak členský štát za výnimočných okolností a s uvedením opodstatnených dôvodov zlučiteľných so základnými hodnotami Únie zakotvenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii Komisii oznámi, že dočasne nie je úplne alebo sčasti schopný zúčastňovať sa na premiestnení žiadateľov počas obdobia jedného roka, mal by namiesto toho do rozpočtu EÚ prispieť sumou vo výške 0,002 % HDP na pokrytie pomoci na podporu úsilia, ktoré všetky ostatné členské štáty vynakladajú na zvládnutie krízovej situácie a dôsledkov neúčasti takého členského štátu na premiestnení. V prípade čiastočnej účasti na premiestnení by sa táto suma mala úmerne znížiť. Táto suma by sa mala prideliť Fondu pre azyl, migráciu a integráciu ako pripísané príjmy.
- (27) Treba zaistiť, aby sa miera solidarity s členským štátom, ktorý je pod osobitným tlakom, nezúžila z hľadiska počtu osôb, ktoré sa majú premiestniť. Z toho dôvodu by sa počty žiadateľov pridelené podľa distribučného kľúča, ktoré boli stanovené pre ktorýkoľvek členský štát, ktorý podal oznámenie akceptované Komisiou, prerozdeliť medzi zvyšné členské štáty.
- (28) S cieľom zaistiť jednotné podmienky realizácie premiestnenia v prípade, že sa jeden alebo viacero členských štátov nezúčastňuje na premiestnení žiadateľov, mali by sa Komisii zveriť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie¹⁰.
- (29) Na prerozdelenie plánovaného počtu žiadateľov, ktorí boli pridelení podľa distribučného kľúča členskému štátu, resp. členským štátom, ktoré sa nezúčastňujú na premiestnení, medzi zvyšné členské štáty, vzhľadom na značné dôsledky prerozdelenia by sa mal použiť postup preskúmania podľa článku 2 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
- (30) Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) zriadený nariadením (EÚ) č. 516/2014 poskytuje podporu operáciám dohodnutým medzi členskými štátmi, ktorých cieľom je rozdelenie zaťaženia, a môže sa prispôbovať novému vývoju politiky v tejto oblasti. V článku 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 516/2014 sa pre členské štáty stanovuje možnosť zaviesť opatrenia súvisiace s presunom žiadateľov o medzinárodnú ochranu ako súčasť ich vnútroštátnych programov, pričom v článku 18 nariadenia (EÚ) č. 516/2014 sa predpokladá možnosť jednorazovej platby vo výške 6 000 EUR za presun osôb s postavením medzinárodnej ochrany z iného členského štátu.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

- (31) Vzhľadom na uplatňovanie zásady solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti a na to, že toto rozhodnutie predstavuje ďalší vývoj politiky v tejto oblasti, je vhodné zabezpečiť, aby členské štáty premiestňujúce žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska, Grécka alebo Maďarska podľa tohto rozhodnutia, dostali za každú premiestnenú osobu jednorazovú platbu, ktorá sa rovná jednorazovej platbe stanovenej v článku 18 nariadenia (EÚ) č. 516/2014 a vypláca sa podľa rovnakých postupov. S týmto opatrením je spojená obmedzená a dočasná výnimka z článku 18 nariadenia č. 516/2014, pretože jednorazová platba by sa mala vyplácať za premiestnených žiadateľov, a nie za osoby s postavením medzinárodnej ochrany. Takéto dočasné rozšírenie okruhu možných prijímateľov jednorazovej platby je skutočne neoddeliteľnou súčasťou núdzového systému zriadeného týmto rozhodnutím. Navyše so zreteľom na náklady na presun osôb premiestnených podľa tohto rozhodnutia je vhodné stanoviť, aby Taliansko, Grécko a Maďarsko dostali jednorazovú platbu vo výške 500 EUR za každú osobu premiestnenú z ich územia. Členské štáty by mali byť oprávnené získať dodatočné predbežné financovanie, ktoré sa má vyplatiť v roku 2016, na základe revízie ich vnútroštátnych programov v rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu na vykonávanie činností podľa tohto rozhodnutia.
- (32) Je potrebné zabezpečiť zavedenie rýchleho postupu premiestnenia a doplniť vykonávanie dočasných opatrení úzkou administratívnou spoluprácou medzi členskými štátmi a operačnou podporou, ktorú poskytne EASO.
- (33) Počas celého postupu premiestnenia, až kým sa nevykoná presun žiadateľa, by sa mala zohľadňovať národná bezpečnosť a verejný poriadok. Ak členský štát z opodstatnených dôvodov považuje žiadateľa za nebezpečenstvo pre svoju národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, mal by o tom pri úplnom rešpektovaní základných práv žiadateľa vrátane príslušných pravidiel o ochrane údajov informovať ostatné členské štáty.
- (34) Pri rozhodovaní o tom, ktorí žiadatelia, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, by mali byť premiestnení z Talianska, Grécka a Maďarska, by sa mali uprednostniť zraniteľní žiadatelia v zmysle článku 21 a 22 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ¹¹. V tejto súvislosti by mali byť prvoradé osobitné potreby žiadateľov vrátane zdravia. Prvoradým hľadiskom by vždy mal byť záujem dieťaťa.
- (35) Integrácia žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, do hostiteľskej spoločnosti je základným kameňom dobre fungujúceho spoločného európskeho azylového systému. S cieľom rozhodnúť o tom, ktorý konkrétny členský štát by mal byť členským štátom premiestnenia, by sa preto mala navyše venovať osobitná pozornosť špecifickým kvalifikáciám a charakteristikám dotknutých žiadateľov, ako sú napríklad ich jazykové zručnosti a iné individuálne znaky súvisiace s preukázanými rodinnými, kultúrnymi alebo sociálnymi väzbami, ktoré by mohli uľahčiť ich integráciu v členskom štáte premiestnenia. V prípade obzvlášť zraniteľných žiadateľov by sa navyše pozornosť mala venovať schopnosti členského štátu premiestnenia poskytnúť týmto žiadateľom primeranú podporu a potrebe zabezpečiť spravodlivé rozdelenie týchto žiadateľov medzi členské štáty. Pri riadnom rešpektovaní zásady nediskriminácie môžu členské štáty premiestnenia uviesť na

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 96).

základe vyššie uvedených informácií svoje preferencie týkajúce sa žiadateľov, na základe ktorých Taliansko, Grécko a Maďarsko v spolupráci s EASO a prípadne styčnými úradníkmi môžu zostavovať zoznamy možných žiadateľov určených na premiestnenie do daného členského štátu.

- (36) Efektívne uplatňovanie postupu premiestnenia vrátane riadnej identifikácie žiadateľov, ktorí by mohli byť premiestnení, s osobitným prihladením na ich zraniteľnosť a kvalifikáciu, by mali uľahčiť styční úradníci pôsobiaci v Maďarsku, ktorých vymenujú členské štáty. Pokiaľ ide o vymenovanie styčných úradníkov v Maďarsku a plnenie ich úloh, členský štát premiestnenia a Maďarsko by si mali vymieňať všetky relevantné informácie a naďalej úzko spolupracovať počas celého postupu premiestnenia.
- (37) Právne a procesné záruky stanovené v nariadení (EÚ) č. 604/2013 sa uplatňujú aj na žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje toto rozhodnutie. Žiadatelia by okrem toho mali byť informovaní o postupe premiestnenia stanovenom v tomto rozhodnutí a mali by byť oboznámení s rozhodnutím o premiestnení, ktoré predstavuje rozhodnutie o presune v zmysle článku 26 nariadenia (EÚ) č. 604/2013. Vzhľadom na to, že podľa právnych predpisov EÚ nemá žiadateľ právo zvoliť si členský štát zodpovedný za vybavenie jeho žiadosti, mal by mať žiadateľ právo na účinný opravný prostriedok proti rozhodnutiu o premiestnení v súlade s nariadením (EÚ) č. 604/2013 výlučne v záujme zabezpečenia dodržiavania jeho základných práv. V súlade s článkom 27 tohto nariadenia môžu členské štáty vo svojom vnútroštátnom práve ustanoviť, že odvolaním proti rozhodnutiu o presune sa automaticky nepozastavuje presun žiadateľa, ale že dotknutá osoba má možnosť požiadať o pozastavenie výkonu rozhodnutia o presune až do prijatia rozhodnutia vo veci jej odvolania.
- (38) Pred presunom a po presune do členského štátu premiestnenia by žiadatelia mali mať práva a záruky stanovené v smernici Rady 2003/9/ES¹² a v smernici Rady 2005/85/ES¹³ a od 20. júla 2015 v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ¹⁴, a to aj v súvislosti s ich osobitnými potrebami pri prijímaní a osobitnými procesnými potrebami. Na žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje toto rozhodnutie, sa okrem toho naďalej uplatňuje aj nariadenie Rady (ES) č. 2725/2000¹⁵ a od 20. júla 2015 aj nariadenie (EÚ) č. 603/2013¹⁶.

¹² Smernica Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl (Ú. v. EÚ L 31, 6.2.2003, s. 18).

¹³ Smernica Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, 13.12.2005, s. 13).

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 60).

¹⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 2725/2000 z 11. decembra 2000, ktoré sa týka zriadenia systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru (Ú. v. ES L 316, 15.12.2000, s. 1).

¹⁶ Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 1).

- (39) Mali by sa prijať opatrenia na zabránenie sekundárnemu pohybu premiestnených osôb z členského štátu premiestnenia do iných členských štátov, ktorý by mohol brániť uplatňovaniu tohto rozhodnutia. Žiadatelia by konkrétne mali byť informovaní o následkoch ďalšieho neregulárneho pohybu v rámci členských štátov a o skutočnosti, že v prípade, ak im členský štát premiestnenia poskytne medzinárodnú ochranu, majú v zásade nárok len na práva spojené s medzinárodnou ochranou v tomto členskom štáte.
- (40) Okrem toho v súlade s cieľmi stanovenými v smernici Rady 2013/33/EÚ by zosúladenie podmienok prijímania medzi členskými štátmi malo pomôcť obmedziť sekundárne pohyby žiadateľov o medzinárodnú ochranu ovplyvnené rôznymi podmienkami ich prijímania. S cieľom dosiahnuť rovnaký cieľ by členské štáty mali zväziť uloženie oznamovacích povinností a poskytnúť žiadateľom o medzinárodnú ochranu materiálne podmienky prijímania, ktoré zahŕňajú ubytovanie, stravu a oblečenie len v naturáliách, a prípadne zabezpečiť, aby boli žiadatelia priamo presunutí do členského štátu premiestnenia. Podobne by členské štáty počas obdobia posudzovania žiadostí o medzinárodnú ochranu, ako sa uvádza v azylovom a schengenskom acquis, s výnimkou vážnych humanitárnych dôvodov, žiadateľom nemali poskytovať ani vnútroštátne cestovné doklady ani iné, napríklad finančné, stimuly, ktoré by mohli uľahčiť ich neregulárne premiestnenie do iných členských štátov. V prípade neregulárnych pohybov do iných členských štátov by žiadatelia mali byť odovzdaní späť do členského štátu premiestnenia podľa pravidiel stanovených v nariadení (EÚ) č. 604/2013.
- (41) S cieľom vyhnúť sa sekundárnym pohybom osôb s postavením medzinárodnej ochrany by členské štáty mali takisto informovať prijímateľov ochrany o podmienkach, za ktorých môžu legálne vstúpiť do iného členského štátu a zdržiavať sa v ňom, a mohli by stanoviť ohlasovacie povinnosti. Podľa smernice 2008/115/ES by členské štáty mali vyžadovať, aby sa osoba s postavením medzinárodnej ochrany, ktorá sa neoprávnene zdržiava na ich území, okamžite vrátila do členského štátu premiestnenia. Ak sa dotknutá osoba odmieta vrátiť dobrovoľne, návrat do členského štátu premiestnenia by sa mal vynútiť.
- (42) Ak to okrem toho ustanovuje vnútroštátne právo, v prípade núteného návratu do členského štátu premiestnenia môže členský štát, ktorý vynútil návrat, rozhodnúť, že vydá vnútroštátny zákaz vstupu, ktorý by osobe požívajúcej ochranu na určitý čas zabránil, aby sa vrátila na územie tohto konkrétneho členského štátu.
- (43) Keďže účelom tohto rozhodnutia je vyriešiť núdzovú situáciu a podporiť Taliansko a Grécko pri posilnení ich azylových systémov, malo by im umožniť s pomocou Európskej komisie uzavrieť dvojstranné dohody s Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom a Švajčiarskom o premiestnení osôb, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia. V takýchto dohodách by sa mali tiež zohľadňovať základné prvky tohto rozhodnutia, najmä tie, ktoré sa týkajú postupu premiestnenia a práv a povinností žiadateľov, ako aj prvky, ktoré sa týkajú nariadenia 604/2013.
- (44) Osobitná podpora poskytovaná Taliansku, Grécku a Maďarsku prostredníctvom systému premiestňovania by sa mala doplniť o dodatočné opatrenia, a to od príchodu štátnych príslušníkov tretej krajiny na územie Talianska, Grécka a Maďarska až do dokončenia všetkých uplatniteľných postupov, ktoré by koordinoval úrad EASO a iné príslušné agentúry, ako napríklad agentúra Frontex, ktorá koordinuje návrat štátnych príslušníkov tretej krajiny, ktorí nemajú právo zostať na danom území, v súlade s ustanoveniami smernice 2008/115/ES.

- (45) Keďže ciele tohto rozhodnutia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov opatrenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto rozhodnutie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (46) Toto rozhodnutie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané chartou.
- (47) [V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, tieto členské štáty oznámili želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.]

ALEBO

- (48) [V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa tieto členské štáty nezúčastňujú na prijatí tohto rozhodnutia a nie sú ním viazané ani nepodliehajú jeho uplatňovaniu.]

ALEBO

- (49) [V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.]
- (50) V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko (listom z ...) oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.]

ALEBO

- (51) [V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Spojené kráľovstvo (listom z ...) oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.]
- (52) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.]
- (53) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.]
- (54) Vzhľadom na naliehavosť situácie by toto rozhodnutie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1
Predmet úpravy

Týmto rozhodnutím sa stanovujú dočasné opatrenia v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska, Grécka a Maďarska s cieľom poskytnúť im podporu v záujme lepšieho zvládnutia núdzovej situácie v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín do týchto členských štátov.

Článok 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ je žiadosť o medzinárodnú ochranu podľa vymedzenia v článku 2 písm. h) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ¹⁷;
- b) „žiadateľ“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá podala žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;
- c) „medzinárodná ochrana“ je postavenie utečenca a postavenie osoby s doplnkovou ochranou podľa vymedzenia v článku 2 písm. e) a g) smernice 2011/95/EÚ;
- d) „rodinní príslušníci“ sú rodinní príslušníci podľa vymedzenia v článku 2 písm. g) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013;
- e) „premiestnenie“ je presun žiadateľa z územia členského štátu, ktorý sa podľa kritérií stanovených v kapitole III nariadenia (EÚ) č. 604/2013 považuje za zodpovedný za posúdenie jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu, na územie členského štátu premiestnenia;
- f) „členský štát premiestnenia“ je členský štát, ktorý sa po premiestnení žiadateľa na územie tohto členského štátu stane zodpovedným za posúdenie jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu v súlade s nariadením (EÚ) č. 604/2013.

Článok 3
Rozsah pôsobnosti

- 1. Premiastnenie sa uskutoční iba v prípade tých žiadateľov, ktorí svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu podali v Taliansku, Grécku alebo Maďarsku a za ktorých by inak tieto štáty boli zodpovedné podľa kritérií na určenie zodpovedného členského štátu stanovených v kapitole III nariadenia (EÚ) č. 604/2013.
- 2. Premiastnenie podľa tohto rozhodnutia sa uplatňuje iba v prípade žiadateľov so štátnou príslušnosťou, v prípade ktorej podiel rozhodnutí o poskytnutí medzinárodnej ochrany na celkovom počte rozhodnutí o žiadostiach o medzinárodnú ochranu

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9).

prijatých v konaní na prvom stupni podľa kapitoly III smernice 2013/32/EÚ¹⁸ predstavuje podľa najnovších dostupných a za posledný štvrtrok aktualizovaných údajov Eurostatu v priemere za celú EÚ 75 % alebo viac. V prípade osôb bez štátnej príslušnosti sa zohľadní krajina predchádzajúceho obvyklého pobytu. Štvrtročná aktualizácia sa zohľadňuje len v prípade žiadateľov, ktorí ešte neboli identifikovaní ako žiadatelia, ktorí by mohli byť premiestnení v súlade s článkom 5 ods. 3.

Článok 4 **Premiestnenie žiadateľov do členských štátov**

1. Žiadatelia sa do ostatných členských štátov premiestňujú takto:
 - a) Z Talianska sa na územie ostatných členských štátov premiestňuje 15 600 žiadateľov tak, ako sa uvádza v prílohe I.
 - b) Z Grécka sa na územie ostatných členských štátov premiestňuje 50 400 žiadateľov tak, ako sa uvádza v prílohe II.
 - c) Z Maďarska sa na územie ostatných členských štátov premiestňuje 54 000 žiadateľov tak, ako sa uvádza v prílohe III.
2. Členský štát môže za výnimočných okolností do jedného mesiaca od nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia Komisie oznámiť, že dočasne nie je úplne alebo sčasti schopný zúčastňovať sa na premiestnení žiadateľov z členského štátu, ktorý má z premiestnenia prospech, pričom podá riadne opodstatnené dôvody zlučiteľné so základnými hodnotami Únie zakotvenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii. Komisia posudzuje uvedené dôvody a takému členskému štátu adresuje rozhodnutie. Ak Komisia zistí, že oznámenie je riadne opodstatnené, daný členský štát sa na obdobie jedného roka oslobodí od povinnosti zúčastňovať sa na premiestnení žiadateľov podľa tohto rozhodnutia a namiesto toho do rozpočtu EÚ prispeje sumou vo výške 0,002 % HDP; v prípade čiastočnej účasti na premiestnení sa táto suma úmerne zníži. Tento príspevok sa používa na financovanie pomoci na podporu úsilia, ktoré všetky ostatné členské štáty vynakladajú na zvládnutie krízovej situácie a dôsledkov neúčasti takéhoto členského štátu, a to podľa ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 516/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl, migráciu a integráciu, a ktorým sa mení rozhodnutie Rady 2008/381/ES a rušia rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 573/2007/ES a č. 575/2007/ES a rozhodnutie Rady 2007/435/ES¹⁹. Príspevok predstavuje pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002²⁰.
3. Komisia prijíma vykonávací akt, ktorým sa prerozdeľujú pridelené počty žiadateľov podľa distribučného kľúča, ktoré boli plánované pre ktorýkoľvek členský štát, ktorý podal oznámenie akceptované Komisiou podľa odseku 2, ostatným členským štátom, v súlade s distribučným kľúčom uvedeným v prílohách I, II a III. Takýto vykonávací akt sa prijíma v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 13 ods. 2.

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany, (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 60).

¹⁹ Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 168.

²⁰ Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1.

Článok 5
Postup premiestnenia

1. Na účely administratívnej spolupráce potrebnej na vykonávanie tohto rozhodnutia určí každý členský štát národné kontaktné miesto, ktorého adresu oznámi ostatným členským štátom a úradu EASO. Členské štáty v súčinnosti s úradom EASO a inými príslušnými agentúrami prijímú všetky potrebné opatrenia na zavedenie priamej spolupráce a výmeny informácií medzi príslušným orgánmi, a to aj pokiaľ ide o dôvody uvedené v odseku 7.
2. Členské štáty pravidelne a aspoň raz za tri mesiace uvádzajú počet žiadateľov, ktorých je možné okamžite premiestniť na ich územie, ako aj všetky ďalšie relevantné informácie.
3. Na základe týchto informácií Taliansko, Grécko a Maďarsko s pomocou EASO a prípadne styčných úradníkov uvedených v odseku 8 určia jednotlivých žiadateľov, ktorých by bolo možné premiestniť do ostatných členských štátov, a všetky relevantné informácie čo najskôr oznámia kontaktným miestam uvedených členských štátov. Na tento účel sa uprednostnia zraniteľní žiadatelia v zmysle článkov 21 a 22 smernice 2013/33/EÚ.
4. Po schválení členského štátu premiestnenia Taliansko, Grécko a Maďarsko čo najskôr a po porade s EASO prijímú rozhodnutie o premiestnení každého z identifikovaných žiadateľov do konkrétneho členského štátu premiestnenia a oznámia ho žiadateľovi v súlade s článkom 6 ods. 4. Členský štát premiestnenia sa môže rozhodnúť, že premiestnenie žiadateľa neschváli, len ak existujú opodstatnené dôvody, ako sa uvádza v odseku 7.
5. V prípade žiadateľov, ktorým v súlade s povinnosťami stanovenými v článku 9 nariadenia (EÚ) č. 603/2013 musia byť odobraté odtlačky prstov, sa premiestnenie môže navrhnúť iba vtedy, ak im boli odtlačky prstov podľa uvedeného nariadenia odobraté a odoslané do centrálneho systému Eurodac.
6. Presun žiadateľa na územie členského štátu premiestnenia sa uskutoční čo najskôr po dni oznámenia rozhodnutia o presune podľa článku 6 ods. 4 dotknutej osobe. Taliansko, Grécko a Maďarsko oznámia členskému štátu premiestnenia deň a čas presunu, ako aj všetky ďalšie relevantné informácie.
7. Členské štáty si ponechávajú právo odmietnuť premiestniť žiadateľa, len ak existujú opodstatnené dôvody na to, aby bol považovaný za nebezpečného pre ich národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, alebo ak existujú vážne dôvody na uplatnenie ustanovení o vylúčení uvedených v článku 12 a 17 smernice 2011/95/EÚ.
8. Na účely vykonávania všetkých aspektov postupu premiestnenia opísaných v tomto článku sa členské štáty môžu rozhodnúť, že do Talianska, Grécka a Maďarska vymenujú styčných úradníkov potom, ako si vymenia všetky relevantné informácie.
9. Členské štáty si v súlade s *acquis* EÚ v plnej miere plnia svoje povinnosti.
10. Taliansko, Grécko a Maďarsko zodpovedajúcim spôsobom zaručia identifikáciu, registráciu a odber odtlačkov prstov pre postup premiestnenia a všetky potrebné zariadenia budú funkčné. Žiadatelia, ktorí sa vyhýbajú postupu premiestnenia, sa z premiestnenia vylúčia.
11. Postup premiestnenia stanovený v tomto článku sa dokončí čo najrýchlejšie a najneskôr do dvoch mesiacov odvtedy, ako členský štát premiestnenia poskytne informácie podľa odseku 2, s výnimkou prípadu, keď členský štát premiestnenia

vydá schválenie uvedené v odseku 4 v čase kratšom ako 2 týždne pred uplynutím tejto dvojmesačnej lehoty. V takom prípade sa lehota na dokončenie postupu premiestnenia môže predĺžiť o obdobie nepresahujúce ďalšie dva týždne. Táto lehota sa okrem toho prípadne môže predĺžiť o ďalšie štvortýždňové obdobie aj vtedy, ak podľa odôvodnení Talianska, Grécka alebo Maďarska objektívne praktické prekážky bránia uskutočneniu presunu.

12. Ak sa postup premiestnenia nedokončí v tejto lehote a pokiaľ sa Taliansko, Grécko alebo Maďarsko s členským štátom premiestnenia nedohodnú na rozumnom predĺžení tejto lehoty, Taliansko, Grécko a Maďarsko zostávajú zodpovedné za preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013.
13. Po premiestnení žiadateľa členský štát premiestnenia odoberie odtlačky prstov žiadateľa a odošle ich do centrálného systému Eurodac v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) č. 603/2013 a aktualizuje súbory údajov v súlade s článkom 10 a prípadne s článkom 18 uvedeného nariadenia.

Článok 6

Práva a povinnosti žiadateľov o medzinárodnú ochranu, na ktorých sa vzťahuje toto rozhodnutie

1. Pri vykonávaní tohto rozhodnutia budú mať členské štáty na zreteli v prvom rade záujem dieťaťa.
2. Členské štáty zabezpečia, aby rodinní príslušníci, ktorí patria do rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia, boli premiestnení na územie toho istého členského štátu.
3. Taliansko, Grécko a Maďarsko pred rozhodnutím o premiestnení žiadateľa informujú tohto žiadateľa v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, o postupe premiestnenia stanovenom v tomto rozhodnutí.
4. Taliansko, Grécko a Maďarsko po prijatí rozhodnutia o premiestnení žiadateľa a pred samotným premiestnením písomne oznámia dotknutej osobe rozhodnutie o jej premiestnení. V rozhodnutí sa uvedie členský štát premiestnenia.
5. Žiadateľ alebo osoba pod medzinárodnou ochranou, ktorí vstúpia na územie iného členského štátu, než je členský štát premiestnenia, bez splnenia podmienok pobytu v tomto inom členskom štáte, sú povinní okamžite sa vrátiť a členský štát premiestnenia danú osobu prijme späť.

Článok 7

Operačná podpora pre Taliansko, Grécko a Maďarsko

1. S cieľom podporiť Taliansko, Grécko a Maďarsko lepšie zvládať mimoriadny tlak na ich azylové a migračné systémy spôsobené súčasným zvýšeným migračným tlakom na ich vonkajšie hranice, členské štáty zintenzívnia svoju operačnú podporu v spolupráci s Talianskom, Gréckom a Maďarskom v oblasti medzinárodnej ochrany prostredníctvom príslušných činností koordinovaných úradom EASO, agentúrou Frontex a inými príslušnými agentúrami, a to najmä poskytnutím národných expertov podľa potrieb pre tieto podporné činnosti:
 - a) preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín prichádzajúcich do Talianska, Grécka a Maďarska vrátane jednoznačnej identifikácie, odobratia odtlačkov

- prstov a registrácie a prípadne evidencie ich žiadosti o medzinárodnú ochranu a na žiadosť Talianska, Grécka a Maďarska ich prvotné spracovanie;
- b) poskytovanie informácií a prípadne potrebnej špecifickej pomoci žiadateľom alebo potenciálnym žiadateľom, ktorí by mohli byť premiestnení v súlade s týmto rozhodnutím;
 - c) príprava a organizácia operácií návratu v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí buď nepožiadali o medzinárodnú ochranu alebo ktorých právo zostať na danom území zaniklo.
2. Okrem podpory stanovenej v odseku 1 a s cieľom uľahčiť vykonávanie všetkých krokov postupu premiestnenia sa Taliansku, Grécku a Maďarsku poskytne konkrétna podpora prostredníctvom príslušných činností koordinovaných úradom EASO, agentúrou Frontex a inými príslušnými agentúrami.

Článok 8

Doplnujúce opatrenia, ktoré majú prijať Taliansko, Grécko a Maďarsko

1. So zreteľom na povinnosti uvedené v článku 8 ods. 1 rozhodnutia [YZY/2015] z [dátum] 2015 o vytvorení dočasného a výnimočného mechanizmu premiestnenia osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka do iných členských štátov, Taliansko a Grécko oznámia do [mesiaca po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia] aktualizovaný plán, v ktorom bude zohľadnená nutnosť zaistiť riadne vykonávanie tohto rozhodnutia.
2. Maďarsko ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia predloží Komisii plán zahŕňajúci primerané opatrenia v oblasti azylu, prvého prijatia a návratu, ktoré zvýšia kapacitu, kvalitu a efektívnosť jeho systémov v týchto oblastiach, ako aj opatrenia na zabezpečenie správneho vykonávania tohto rozhodnutia. Maďarsko tento plán vykonáva v plnom rozsahu.
3. Ak Taliansko, Grécko alebo Maďarsko nespĺnia povinnosť uvedenú v odseku 1 alebo 2, Komisia môže potom, ako dá dotknutému štátu možnosť predložiť svoje stanovisko, rozhodnúť o pozastavení uplatňovania tohto rozhodnutia vo vzťahu k danému členskému štátu na obdobie do troch mesiacov. Komisia môže jedenkrát rozhodnúť o predĺžení tohto pozastavenia o ďalšie obdobie najviac troch mesiacov. Toto pozastavenie nemá vplyv na presuny žiadateľov, ktoré prebiehajú na základe schválenia členského štátu premiestnenia podľa článku 5 ods. 4.

Článok 9

Ďalšie núdzové situácie

V prípade núdzovej situácie v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín do členského štátu môže Rada v súlade s článkom 78 ods. 3 zmluvy na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom prijať dočasné opatrenia v prospech dotknutého členského štátu. Medzi také opatrenia môže podľa potreby patriť pozastavenie účasti uvedeného členského štátu na premiestnení, ako sa stanovuje v tomto rozhodnutí, ako aj možné kompenzačné opatrenia pre Taliansko, Grécko a Maďarsko.

Článok 10

Finančná podpora

1. Za každú osobu premiestnenú podľa tohto rozhodnutia

- a) členský štát premiestnenia dostane jednorazovú platbu vo výške 6 000 EUR;
 - b) Taliansko, Grécko a Maďarsko dostanú jednorazovú platbu vo výške 500 EUR.
2. Táto finančná podpora sa vykonáva podľa postupov uvedených v článku 18 nariadenia (EÚ) č. 516/2014. Odchyľne od mechanizmov predbežného financovania uvedených v nariadení (EÚ) č. 514/2014 sa členským štátom v roku 2016 vyplátí suma predbežného financovania 50 % ich celkových pridelených rozpočtových prostriedkov podľa tohto rozhodnutia.

Článok 11

Spolupráca s pridruženými štátmi

Za pomoci Komisie sa môžu medzi Talianskom, Gréckom a Maďarskom na jednej strane a Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom a Švajčiarskom na strane druhej uzavrieť dvojstranné dohody o premiestnení žiadateľov z územia Talianska, Grécka a Maďarska na územie ostatných uvedených štátov. Hlavné prvky tohto rozhodnutia, najmä tie, ktoré súvisia s postupom premiestnenia a právami a povinnosťami žiadateľov, sa v uvedených dohodách riadne zohľadnia.

Článok 12

Podávanie správ

Na základe informácií od členských štátov a príslušných agentúr Komisia podáva každých šesť mesiacov Rade správy o vykonávaní tohto rozhodnutia.

Komisia takisto každých šesť mesiacov podáva Rade správy o vykonávaní plánov uvedených v článku 8, a to na základe informácií, ktoré jej poskytujú Taliansko, Grécko a Maďarsko.

Článok 13

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor uvedený v článku 44 nariadenia č. 604/2013. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie²¹.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti

- 1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.
- 2. Uplatňuje sa do [24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti],

²¹ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

3. Uplatňuje sa na osoby, ktoré vstúpia na územie Talianska, Grécka a Maďarska od *[presný dátum nadobudnutia účinnosti]* do *[presný dátum nadobudnutia účinnosti plus 24 mesiacov]*, ako aj na žiadateľov, ktorí vstúpili na územie týchto členských štátov od *[1 mesiac pred nadobudnutím účinnosti tohto rozhodnutia]*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*